

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи
Національного технічного
університету України
“Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського”
к.філос.н., проф.
Анатолій МЕЛЬНИЧЕНКО

“ 09 ” квітня 2024 р.

ВИТЯГ

з протоколу № 14 від 9 квітня 2024 р. розширеного засідання
кафедри біобезпеки і здоров'я людини

Національного технічного університету України
“Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”

БУЛИ ПРИСУТНІ:

- з кафедри біобезпеки і здоров'я людини: зав. кафедри, д.мед.н., проф. Худецький І.Ю., професор, д.пед.н., доц. Сичов С.О., проф., д.мед.н, проф., Гарнік Т.П., проф., д.мед.н., проф. Куріло С.М., проф., д.п.н., доц. Глоба О.П., доцент, к.т.н., доц. Антонова-Рафі Ю.В., доц., к.б.н., Косякова Г.В., доцент, к.п.н., Науменко Н.О., асист. каф., доктор філософії, Мельник Г.В., ст. викл. Латенко С.Б., ст.викл. Пеценко Н.І., асист. Сніцар Є.В., асист. Гришин І.Л., асист Чемеріс А.М., асист. Литвинчук А.Г., асист. Данько Д.І.;
  - з кафедри трансляційної медичної біоінженерії: зав. кафедри, к.т.н., доц. Бесараб О. Б.;
  - з кафедри біомедичної інженерії: доц., к.ф-м.н., доц., Соломін А.В.,
  - з кафедри технологій оздоровлення і спорту: зав. кафедри, к.пед.н., доц., Бойко Г.Л.
- Запрошені з інших організацій:
- Національний університет «Запорізька політехніка», завідувачка кафедри фізичної терапії та ерготерапії к.мед.н., доц.. Ковальова О.В.
- Національний університет «Запорізька політехніка», доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, канд.пед.наук, доцент Бурка О.М.,
- ДВНЗ "Ужгородський національний університет" доцент кафедри фізичної терапії, реабілітації, спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Сабадош М.В.

СЛУХАЛИ:

1. Повідомлення аспіранта кафедри біобезпеки і здоров'я людини Припутень Анжели Миколаївни за матеріалами дисертаційної роботи “Розробка та оцінка ефективності програми фізичної терапії осіб працездатного віку з цервікалгією шийного відділу хребта”, поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 – Охорона здоров'я за спеціальністю 227 – Фізична терапія, ерготерапія.

Освітньо-наукова програма Фізична терапія, ерготерапія.

Тему дисертаційної роботи “Розробка та оцінка ефективності програми фізичної терапії осіб працездатного віку з цервікалгією шийного відділу хребта” затверджено на засіданні Вченої ради факультету біомедичної інженерії (протокол № 7 від “30” листопада 2020 року). та перезатверджено на засіданні Вченої ради факультету біомедичної інженерії (протокол № 5 від “25” грудня 2023 року).

Науковим керівником затверджений д.мед.н., проф. Куріло С.М.

2. Запитання до здобувача.

Запитання по темі дисертації ставили:

д.пед.н., проф. Вихляєв Ю.М., проф. Сичов С.О., к.т.н., доц. Антонова-Рафі Ю.В., доц., к.б.н. Косякова Г.В., проф., д.мед.н., проф. Гарнік Т.П., асист. каф., доктор філософії, Мельник Г.В., канд.пед.наук, доцент Бурка О.М.

3. Виступи за обговореною роботою.

В обговоренні дисертації взяли участь:

проф., д.мед.н. Куріло С.М., д.пед.н., проф. Сичов С.О., проф. Вихляєв Ю.М., доц., к.т.н., доц. Антонова-Рафі Ю.В., доц., к.б.н., Косякова Г.В., канд.пед.наук, доцент Бурка О.М., зав.каф., д.м.н., проф., Худецький І.Ю.

УХВАЛИЛИ:

ПРИЙНЯТИ такий висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження:

1. Актуальність теми дослідження

З розвитком науково-технічного прогресу відзначається тенденція до зростання кількості осіб працездатного віку з цервікалгією. Больові відчуття в шийному відділі хребта посідають друге місце після поперекового відділу хребта. За статистичними даними, від 22% до 70% населення в певний проміжок часу їх життя відчували біль у шії. Синдром цервікалгії характеризується цілим комплексом симптомів, які включають біль різного походження в області шії та комірцевої зони, обмеження рухливості, зниження сили постуральних м'язів, загальну скутість та корінцеві симптоми. Біль у шії буває гострим і інтенсивним, ниючим і тупим, з іррадіацією в руку або голову, а також в область грудної клітки. Симптоми можуть виникати в

будь-якій комбінації та можуть змінюватись з часом. Посилення болю може спостерігатись при розгинанні шийного відділу хребта, що пояснюється сильним стисненням нервових корінців. Запалення хребетного диску та фасеткового суглобу навколо нього також може викликати біль. Незважаючи на те, що синдром цервікалгії може вражати весь шийний відділ хребта, найбільш поширені симптоматичні ділянки знаходяться в нижніх шийних хребцях на рівні С6 і С7.

Пошук нових сучасних методів і засобів для відновлення функціональних показників шийного відділу хребта та покращення якості життя осіб працездатного віку з цервікалгією проводиться за різними напрямками. Для зменшення больових відчуттів використовується апаратна фізіотерапія у вигляді медикаментозного електрофорезу, магнітолазерної терапії, ударно-хвильової терапії; з ціллю покращення рухливості шийного відділу хребта – кінезіотерапія; для зменшення спазмованості м'язів – постізометрична релаксація. Проте, результати фізичної терапії осіб з цервікалгією у широкій клінічній практиці не завжди задовольняють потреби хворих, досить часто спостерігаються рецидиви. Більшість засобів направлені на покращення структури та функції шийного відділу хребта. Порушення на рівні діяльності та участі хворих в активному повсякденному та професійному житті при даному синдромі не завжди враховують, що суперечить Міжнародній класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ), яку Міністерство охорони здоров'я України впроваджує разом з Міжнародною класифікацією функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків (МКФ-ДП) в Україні для розвитку реабілітаційної медицини.

У зв'язку з тим, що число осіб з цервікалгією невпинно зростає, розробка та оцінка ефективності авторської програми фізичної терапії для даної групи пацієнтів залишається важливим завданням. Актуальність теми, її соціально-економічне значення та недостатня розробленість обумовили вибір теми дисертаційного дослідження.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота виконана на кафедрі біобезпеки і здоров'я людини Національного технічного університету України «Київського політехнічного інституту ім. Ігоря Сікорського» згідно з планом науково-дослідної роботи № 0117 U 002933 «Розробка технологій фізичної терапії та технічних засобів її здійснення» (номер державної реєстрації 0117U002933).

3. Наукова новизна отриманих результатів

У дисертації вперше одержані такі нові наукові результати:

- вперше розроблена авторська програма фізичної терапії осіб працездатного віку з цервікалгією шийного відділу хребта на гострому, підгострому та довготривалому періодах, підібрані засоби втручання з урахуванням ступеня функціональних порушень хворого;

- вперше доведено відповідність складових запропонованої програми фізичної терапії осіб працездатного віку з цервікалгією шийного відділу хребта, що ґрунтуються на базових принципах МКФ;

- вперше науково обґрунтовано та розроблено технологію реабілітаційного втручання, з використанням фізичної терапії відповідно до доменів МКФ та з урахуванням чинників, що впливають на якість життя осіб працездатного віку з цервікалгією шийного відділу хребта;

- вперше застосовували індивідуальний підхід, щодо вибору застосування авторської програми фізичної терапії осіб працездатного віку з цервікалгією шийного відділу хребта з урахування гострого, підгострого та довготривалого періодів з акцентом на постізометричну релаксацію, кінезіотейпування, міофасціальний реліз та фізичні вправи;

- проаналізовані анатомічні та функціональні особливості шийного відділу хребта у осіб працездатного віку з цервікалгією, що відкрило можливості для розробки авторської програми фізичної терапії;

- уточнено та конкретизовано категорійний профіль за МКФ для осіб працездатного віку з цервікалгією шийного відділу хребта, узагальнений діагностичний інструмент відповідно до доменів МКФ (структури, функції, діяльності та участі);

- клінічно доведено позитивний вплив кінезіологічного тейпування у поєднанні зі спеціальними вправами на осіб працездатного віку з цервікалгією на гострому періоді;

- клінічно обґрунтована роль психоемоційного стану, мотивації, інтересів та потреб у відновленні якості життя осіб працездатного віку з цервікалгією.

4. Теоретичне та практичне значення результатів роботи, впровадження

1. Розроблена авторської програми фізичної терапії для осіб працездатного віку з цервікалгією шийного відділу хребта.

2. Розроблено алгоритм постановки реабілітаційного діагнозу мультидисциплінарною командою особам з цервікалгією.

3. Розроблено алгоритм послідовних дій фізичного терапевта під час проведення авторської програми фізичної терапії осіб працездатного віку з цервікалгією шийного відділу хребта.

5. Апробація результатів дисертації

1. Основні наукові і практичні результати роботи доповідалися і обговорювалися на 8-и наукових конференціях.

2. Результати проведених досліджень впроваджено у реабілітаційну практику у Центру Здоров'я «Аюрведа 192» (м.Київ), ТОВ «Медичний центр» «Фітнес клініка Аурум» (м.Київ), а також в освітній процес кафедри біобезпеки та здоров'я людини КПІ ім. Ігоря Сікорського при викладанні навчальних дисциплін.

6. Дотримання принципів академічної доброчесності

За результатами науково-технічної експертизи дисертація **Припутень А.М.** визнана оригінальною роботою, яка не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень.

7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача (наводиться повний перелік публікацій за темою дисертації)

За результатами досліджень опубліковано 12 наукових публікацій, у тому числі:

- 1 одноосібний розділ у колективній монографії;
- 3 статті у наукових фахових виданнях України за спеціальністю, 227 – «Фізична терапія, ерготерапія»;
- 7 тез виступів на наукових конференціях;
- 1 стаття, що додатково відображає результати дисертації.

Одноосібний розділ у колективній монографії:

1. Припутень А.М. Методичні основи побудови програми фізичної терапії для осіб з синдромом цервікалгії. *Від теорії до практики: Сучасні перспективи розробки в галузі охорони здоров'я: колективна монографія / за ред. О.М. Бурки. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка». 2022. С.122-140. ISBN 978-617-529-365-2. URL: http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/9231/1/From_theory.pdf (дата звернення: 08.01.2024).*

Статті у наукових фахових виданнях України:

2. Припутень А.М., Антонова-Рафі Ю.В. Кінезіологічне тейпування у комплексі програми фізичної терапії осіб з синдромом цервікалгії. *Фітотерапія, Часопис. 2022. №2. С.38–43. ISSN 2522-9680 DOI: 10.33617/2522-9680-2022-2-55* Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в організації та проведенні досліджень, опрацюванні й аналізі отриманих результатів.* (дата звернення: 08.01.2024).

3. Куріло С.М. Припутень А.М. Реабілітаційний діагноз пацієнтів із синдромом цервікалгії на основі міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я. *Лікарська справа. 2022. №5–6. С.5–13. ISSN 1019-5297; DOI: [https://doi.org/10.31640/2706-8803-2022-\(5-6\)-01](https://doi.org/10.31640/2706-8803-2022-(5-6)-01).* Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в постановці проблеми, організації та проведенні досліджень, інтерпретації результатів досліджень та узагальненні даних.* (дата звернення: 08.01.2024).

4. Припутень А.М., Куріло С.М. (Куріло С.М.) Застосування засобів фізичної терапії у поєднанні з міофасціальним релізом у осіб із синдромом цервікалгії. *Фітотерапія, Часопис. 2023. С.52–57. ISSN 2522-9680; DOI 10.32782/2522-9680-2023-2-54.* Фахове видання України. *Особистий внесок здобувача полягає в постановці проблеми, організації та проведенні досліджень.* (дата звернення: 08.01.2024).

Матеріали конференцій:

5. Припутень А.М. Особливості застосування міофасциального релізу у відновленні осіб з цервікалгіями у підгострому періоді. *Від лікувальної фізичної культури до фізичної реабілітації, фізичної терапії та ерготерапії: спадкоємність спеціальностей і навчальних дисциплін: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю; Запорізька політехніка. 3–4 червня 2021. С. ISBN 978-617-7421-75-6;*

https://zp.edu.ua/uploads/dept_s&r/2021/conf/3.2/LFK_FR_FT_ET-2021-proc.pdf

Особистий внесок здобувача полягає в організації та проведенні досліджень, опрацюванні й аналізі отриманих результатів. (дата звернення: 08.01.2024).

6. Припутень А.М. Особливості фізичної терапії осіб з цервікалгією. *Вища освіта – Студенська наука-Сучасне суспільство: напрямки розвитку:* матеріали V Всеукр. студ. наук.-практ. конф., м. Київ, університет імені академіка Юрія Бугая», 2021. С.240-242. https://istu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D1%82%D0%B5%D0%B7-2021_

[- %D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4 %D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84.pdf](https://istu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D1%82%D0%B5%D0%B7-2021_) *Особистий внесок здобувача полягає в організації та проведенні досліджень, опрацюванні й аналізі отриманих результатів.* (дата звернення: 08.01.2024).

7. Припутень А.М., Глиняна О.О. Алгоритм застосування засобів фізичної терапії для осіб з цервікалгіями. *Фізична терапія, ерготерапія та споріднені реабілітаційні технології:* матеріали I міжнародної науково-практичної конференції Біобезпека та сучасні реабілітаційні технології. 2021. Київ. С.100–104. ISSN(Print) 2617-8974;

<http://biomedconf.kpi.ua/ergotherapy/paper/viewFile/25293/13993>. *Особистий внесок здобувача полягає в організації та проведенні досліджень, опрацюванні й аналізі отриманих результатів.* (дата звернення: 08.01.2024).

8. Припутень А.М., Глиняна О.О. Постізометрична релаксація в комплексі фізичної терапії при цервікалгії. *Problems and prospects. The III International Scientific and Practical Conference «Society and science», January 25 – 28, 2022, London, England. С. 284-286. DOI: 10.46299/ISG.2022.I.III.* *Особистий внесок здобувача полягає в організації та проведенні досліджень, опрацюванні й аналізі отриманих результатів.* (дата звернення: 08.01.2024).

9. Припутень А.М., Куріло С.М. Роль міжнародної класифікації функціонування, обмежень, життєдіяльності та здоров'я у відновлення осіб з синдромом цервікалгії. *Біобезпека та сучасні реабілітаційні технології» Теорія, практика, перспективи:* матеріали II Міжнар. наук.-пр. конф. з міжнар. участю, м. Київ, 15-16 листопада 2022 р. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського 2022. № 7к2022. С.154-158. ISSN (Print) 2617-8974; <http://biomedconf.kpi.ua/biosafety/paper/viewFile/27069/15499>. *Особистий внесок здобувача полягає в постановці проблеми та узагальненні наукових даних.* (дата звернення: 08.01.2024).

10. Припутень А.М. Роль лікувального масажу у відновленні осіб з синдромом цервікалгії. *Сучасні технології в оздоровчій діяльності:* матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти та молодих вчених, м. Запоріжжя, 3 березня 2023 р., Запоріжжя, 2023. С.87-90. ISBN 978-617-529-400-0;

https://zp.edu.ua/uploads/dept_s&r/2023/conf/5.1/STvOD_2023_materialy.pdf (дата звернення: 08.01.2024).

11. Припутень А.М. Вплив синдрому цервікалгії на якість життя осіб з даною патологією. *Теорія, практика, перспективи.* III Науково-практична

міжнародна конференція «Біобезпека та сучасні реабілітаційні технології»
«(15-16 листопада Київ, 2023) С.186–190.
<https://publish.kpi.ua/catalog/book/330>

Особистий внесок здобувача полягає в постановці проблеми та узагальненні наукових даних. (дата звернення: 08.01.2024).

Статті, що додатково відображають результати дисертації

12. Припутень А.М., Глиняна О.О. Остеопатичні техніки у фізичній реабілітації жінок з цервікалгіями. *Науковий часопис» наук.-педаг. проблеми фізичної культури.* 2019. №15. С.107–111.
<https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/26979>. *Особистий внесок здобувача полягає в постановці проблеми та узагальненні наукових даних.* (дата звернення: 08.01.2024).

Якість та кількість публікацій відповідають “Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44”.

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Припутень А.М.

“Розробка та оцінка ефективності програми фізичної терапії осіб працездатного віку з цервікалгією шийного відділу хребта”, що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 – Охорона здоров’я за спеціальністю 227 – Фізична терапія, ерготерапія за своїм науковим рівнем, новизною отриманих результатів, теоретичною та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам, що пред’являють до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми КПІ ім. Ігоря Сікорського Фізична терапія, ерготерапія зі спеціальності 227 – Фізична терапія, ерготерапія.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

1. Дисертаційну роботу “Розробка та оцінка ефективності програми фізичної терапії осіб працездатного віку з цервікалгією шийного відділу хребта”, подану Припутень Анжеолою Миколаївною на здобуття наукового ступеня доктора філософії, до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

2. Вченій раді КПІ ім. Ігоря Сікорського утворити разову спеціалізовану вчену раду у складі:

Голова:

д-р пед. наук, професор, професор кафедри біобезпеки і здоров’я людини Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» **Вихляев Юрій Миколайович;**

Члени:

Рецензенти:

д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри біобезпеки і здоров'я людини Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» **Худецький Ігор Юліанович;**

к.п.н., доцент, завідувач кафедри технологій оздоровлення і спорту Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» **Бойко Ганна Леонідівна;**

Офіційні опоненти:

д. мед. наук, професор, Директор Навчально-наукового інституту охорони здоров'я Національного університету водного господарства та природокористування, МОН України **Григус Ігор Михайлович;**

к.мед. наук, доцент, завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії, Національного університету «Запорізька політехніка» МОН України **Ковальова Ольга Володимирівна**

Головуючий на засіданні
завідувач кафедри ББЗЛ
д.м.н., професор
КПІ ім. Ігоря Сікорського

Ігор ХУДЕЦЬКИЙ

Секретар
Кафедри ББЗЛ

Світлана ЛАТЕНКО